

Co nového v boji se ZHN

Ve svazcích našich západních sousedů se objevily nové prostředky jaderného napadení. Jde o dělostřelectvo, schopné používat granáty s jadernou náloží a ve většině případů i chemickou náplní. V praxi je tedy dnes realizováno dlouhodobé úsilí západních vojenských teoretiků o rozšíření počtu jaderných prostředků především na malé ráže.

Dnešní divize NSR má

— 6 odpalovacích zařízení HONEST
JOHN (HJ)
— 6 houfnic 203,2 mm

— 12 kanónů ráže 175 mm

— 36 víceúčelových houfnic 155 mm

Kromě toho mohou se v sestavě divize objevit prostředky sboru v rozsahu do 6 kusů 203,2mm houfnic a asi oddíl ráže 155 mm. Nemůžeme opomenout ani možné použití minometu jako ZHN charakteru chemické zbraně. Už pouhý počet prostředků ukazuje, že jde o velké množství nebezpečných palebných prostředků které vyžadují soustředěnou pozornost. Při cvičení našich západních sousedů převládají v poslední době právě tyto malé ráže — až 90 % ráže do 5 kt.

Kdo může vést účinný boj?

Bylo by velmi jednoduché konstatovat, že to bude RVD. Tato teorie neodpovídá možnostem RVD, poněvadž z hlediska objemu úkolů není schopno vlastními silami ničit všechny zbraně. Navíc některé z nich jsou pro RVD nevýhodným cílem.

Vševojsk-1-1 v článku 32 uvádí: „Úspěch v soudobém boji není myslitelný bez včasného a spolehlivého zničení a umlčení nepřátelských prostředků jaderného napadení. Tyto prostředky se musí ničit okamžitě po jejich zjištění úderem raketových vojsk, letectva, palbou dělostřelectva, tanků i jiných palebných prostředků, rozhodnou činností útočících vojsk i taktických vzdušných výsadků a zvláště k tomu vyčleněnými oddády.“

Tolik ustanovení předpisu. Zkušenosti ze cvičení však ukazují, že tyto úkoly nejsou plně zvládnuty a uplatňovány v bojové činnosti jednotek a že je proto nutno dále propracovávat systém boje se ZHN a o to důležitějším způsobem usiluje i toto pojednání. Rozdělme si vlastní prostředky boje na dva hlavní řešené stupně — divizi a pluk.

Divize má k dispozici oddíl vojskových raket (dále ovr), dělostřelectvo v přímé podřízenosti letectvo podporující boj divize, tanky, vojska, taktické vzdušné výsadky (dále TVV) a vyčleněné speciální oddády.

Pluk má k dispozici dělostřelectvo včetně protitankových prostředků, tanky, vojska a vyčleněné speciální oddády.

Prostředky praporu jsou téměř shodně s prostředky pluku. Při rozdělení úkolu boje se ZHN na tyto vlastní zbraně je úkol reálnější a splnitelný v součinnosti všech. Může se vyskytnout otázka — proč má řešit pluk nebo prapor boj se ZHN? Považuji to za zcela nutné a zákonité vzhledem k situaci, která vznikla zavedením nových prostředků. Dnes je nanejvýš aktuální a potřebné docenit význam boje se ZHN i nebezpečí pro vlastní jednotky a už u pluku, často i u praporu řešit boj s těmito prostředky prakticky. V praxi musí tedy velitelé a štáby konkretizovat úkoly jednotlivých prostředků podle situace a potřeb boje sladit jejich činnost ke společnému cíli. Obecně platnou zásadu — každý stupeň ničí a umlčuje prostředky obdobného stupně nemůžeme vysvětlovat zcela dogmaticky. Např. v pásmu pluku mohou se vyskytnout zbraně divize a pluk bude schopen je ničit nebo umlčovat. Proto je také bude ničit. Jde tedy především o ujasnění charakteru protivníka, výzbroje a jeho možností a o způsob ničení nejdůležitějších (rozhodujících) sil, mezi něž jistě uvedené zbraně patří.

Možnost a způsoby boje prostředků divize i pluku (praporu)

Oddíl vojenských raket ničí spolehlivě všechny uvedené zbraně v odpovídajících technických možnostech. Plní úkoly buď jednotlivými jadernými údery nebo skupinovým úderem raket s chemickou náplní. Časové normy se pohybují v rozsahu od 20 do 60 minut, což závisí na tom, je-li ovr na přesunu nebo bude-li k dispozici pohotovostní baterie. Podstatnější vliv má počet raket přidělených na den boje. Není vysoký a neomezený, může se pohybovat v rozsahu 2 — 4 raket s jadernou náloží a tentýž počet s chemickou náplní. Chemické budeme používat zpravidla alespoň ve dvojici. Za příznivých podmínek to bude představovat použití asi pětikrát za den a to je téměř maximum. To nutí k promyšlenému použití z hlediska boje svazku na delší časové období — až dvou dnů. Nevylučujeme jeho použití, ale nebude to pravidlo. Bude ničit HJ mimo dosah dělostřelectva nebo v prostoru soustředění.

Možnosti dělostřelectva. Podle předpisu „Řízení palby...“ platí pro dělostřelectvo tyto normy — palebné možnosti:

Palebné možnosti podle množství munice

Vezmeme za základ, že dělostřelectvo má povolenou spotřebu na den boje 0,9 pp. To představuje pro ráži 122 mm pro dělo 72 ran, pro celý oddíl pak 1293 ran. U motostřelecké divize předpokládáme 6 až 8 dělostřeleckých oddílů včetně baterií pluků a posílení (u td 4 — 6 oddílů). Na jednotlivé druhy cílů jsou stanoveny normy spotřeby. Uvedu některé vztahující se k tématu pro ráži 122

— ničení odpalovacího zařízení	260 ran
— umlčení odpalovacího zařízení	8 ran za 1 min
— umlčení nepřátelské baterie	220 ran
— zničení baterie [2 až 3X více než umlčení]	440 — 660 ran
— na pochodový proud	100 ran
— umlčení minometné sekce [čty]	165 ran

To jsou průměrné normy spotřeby stanovené za určitých optimálních technických podmínek. Odchýlíme-li se od nich, mohou se normy mírně zvýšit nebo snížit.

Tyto normy použijeme ke kalkulačním propočtům v konkrétní situaci. Uvedu příklad:

— prostředek jaderného napadení umlčujeme 1 — 2 bateriemi,

— k ničení odpalovacího zařízení do 10 km použijeme 1 baterii, na větší dálky 2 — 3 baterie,

— při ničení odpalovacího zařízení závisí počet baterií na času, do kdy má být zničeno, dále na počtu ran, režimu palby a situaci děl. jednotek. Poněvadž každý takový prostředek by měl být zničen v nejkratší době, bude počet použitých baterií zpravidla větší,

— na proudy použijeme alespoň oddíl, výjimečně 2 baterii s menším výsledkem [rušení, zdržení].

Nemůžeme-li cíl ničit, umlčujeme jej po dobu potřebnou ke zničení jiným prostředkem (převzetím), nebo k vystřelení množství munice zabezpečující zničení (normu k ničení), nebo umlčujeme po dobu potřebnou k vyřešení (rozhodnutí) dané situace. Požadavek je ničit rychle a efektivně, což však nebude vždy možné.

Podle počtu hlavní jsme schopni se 6 oddíly plnit tyto úkoly:

- a) — zničit 3 odpalovací zařízení na vzdálenost do 10 km 6 baterií
- zničit 3 baterie dělostřelectva 3 oddíly
- umlčet 3 baterie na vzdálenost nad 10 km . . . 6 baterií
- b) — zničit 2 odpalovací zařízení nad 10 km 4 baterie
- zničit 2 odpalovací zařízení do 10 km 2 baterie
- umlčet 6 baterií dělostřelectva
- 3 baterie do 10 km . . . 3 baterie
- 3 baterie nad 10 km . . . 6 baterií
- umlčet proud dělostřelectva [HJ apod.] 3 baterie

Můžeme tedy vést současně palbu na cíle varianty a) nebo b). V příkladě jsem ovšem pro představu uvedl plné možnosti dělostřelectva. Nemůžeme však jednoznačně tvrdit, že dělostřelectvo bude plnit jen tyto úkoly. Účast v palebné přípravě nebo palebný přepad snižá samozřejmě palebné možnosti na ZHN. Dílčí zkušenosti uka-

zují přibližně na 60 — 70 % využití dělostřelectva na ZHN.

Podle množství přidělené munice můžeme plnit tyto úkoly:

a) — zničit jedno odpalovací zařízení	260 ran
— umlčet dvě baterie	440 ran
— ničit jednu baterii (střed)	550 ran

Celkem 1250 ran

b) — palbu na jeden proud	100 ran
— umlčet 3 baterie	660 ran
— zničit dvě odpalovací zařízení	520 ran

Celkem 1280 ran

To jsou opět plné možnosti jednoho oddílu při spotřebě 0,9 pp. Z přidělené munice však vydělíme 0,9 pp normu na palebnou přípravu, která je nařízena (0,4 pp). Předpokládáme polovinou oddílu uskutečnit palebný případ při zasazení druhého sledu divize s normou např. 0,2 pp. Pro plný počet oddílu to je 0,1 pp. Na ostatní cíle zbývá tedy 0,4 pp a to bude převážně na ZHN. Tak dojdeme k podstatně nižší možnosti:

— zničíme jedno odpalovací zařízení	260 ran = 0,18 pp
— umlčíme jednu baterii	220 ran = 0,15 pp
— umlčíme jeden proud	100 ran = 0,08 pp

Celkem = 0,4 pp

Každý oddíl má tyto možnosti v různých obměnách cílů a spotřeby.

S uvedeným počtem dělostřelectva můžeme tedy současně plnit úkoly podle počtů podle množství dělostřelectva. Plánovanou spotřebou za předpokladu vydělení 0,5 pp na jiné úkoly můžeme při počtu šesti oddílů zničit 3 odpalovací zařízení a 3 baterie, umlčet 6 baterií a dva proudy.

Z á v ě r

Růst úkolů a povinností, které by mělo na sebe vzít dělostřelectvo, neodpovídá plně jak jeho počtu tak i technickým možnostem. Situace si vynucuje vhodně doplnit jeho počty, začlenit je do sestav jednotek a zkvalitnit jeho technické možnosti, především v dostřelu a účinnosti (zvýšení ráže) při zachování dosavadních manévrovacích schopností a krátkosti času na přípravu i vlastní palbu. Samotný systém současných zbraní to plně nezabezpečuje. Některé ráže dostřelem sice odpovídají, ale nemají dostatečný účinek a tak spotřeba munice je značná. Jiné ráže (např. 122mm H) mají účinek, ale pro nové úkoly nedostatečný dostřel. V obou směrech budou tedy nutná opatření ke zlepšení současné situace.

S tímto počtem dělostřelectva a množstvím munice jsme tedy schopni postihnout palbou hlavní počty i druhy ZHN ohrožující plnění úkolu divize.

Letectvo velmi často cíl zjistí a může jej ihned ničit. Vhodné cíle jsou proudy slabě chráněné PL prostředky baterie v palebných postaveních včetně HJ. Letectvo však nemá neomezené možnosti stejně jako ostatní zbraně.

Tanky mohou plnit úkol v jednotlivých případech ze zakrytých palebných postavení, častěji však soustředěnou přímou střelbou na maximální dálky (až 5 km). Tento způsob je zvláště výhodný při pronikání menších tankových jednotek do sestavy nepřítele.

Útočící vojska ničí cíle palbou a pohybem při pronikání do jejich bojových sestav mezerami v sestavě nepřítele soustředěnou palbou zbraní podle výzbroje. K vyřazení často postačí vyřadit živou sílu nebo poškodit speciální techniku u oddílů HJ. Je výhodné mít v sestavě protitankové prostředky, často se zde mohou uplatnit i protitankové řízené střely vzhledem k charakteru techniky.

Taktické vzdušné výsadky bychom doplnili ještě o diverzní skupiny, které budou mít často možnost vyřadit speciální techniku, zadržet přesun na určitou dobu, ničit dílčími způsoby ostatní techniku. Samotný výsadek vzhledem k odtrženosti od hlavních sil bude zbraněmi (ZHN) ohrožován i přes to, že budeme jeho boj podporovat. Může tedy svými silami úderných skupin pronikat do sestav nepřítele a ničit je. Může však mít speciálně úkol — zničit jednotky např. v prostoru soustředění, na přesunu v soutěskách, na přepravách apod.

Vyčleněné speciální odřady budou ničit nepřítele především palbou a manévrovat tak, aby se přiblížily do palebných postavení a zde palbou těžkých zbraní nebo přímou ztečí vyřadily z boje ZHN včetně dělostřelectva, ničily spolu s ostatními i sklady a technická zařízení zabezpečující tyto jednotky.